

Edumundo
tomorrow's knowledge

'EEN 'KIJKJE IN DE KEUKEN' BIJ HET SLB-PROGRAMMA VAN SOCIAL WORK OP AVANS HOGESCHOOL'

INTERVIEW MET THEA VAN KEMPEN EN FEMKE VAN DER HAMSVOORT

AUTHOR: **EDUMUNDO BV**

DATE: **MEI 2021**

VERSION: **1.0**

WWW.EDUMUNDO.COM

Niet voor niets wint het onderwerp studieloopbaan nog elke dag terrein in het hoger en beroepsonderwijs. Het toenemende belang van competentiegericht leren en het sturen op vaardigheden, vraagt niet alleen om een andere manier van leren, maar ook om een andere manier van begeleiden. Studieloopbaanbegeleiding is voor elke student van grote waarde. In het bijzonder voor studenten uit het sociale domein. Zelfkennis, zelfinzicht en zelfreflectie zijn voor bijvoorbeeld een sociaal pedagogisch werker of een leraar onmisbaar.

In een interview met Edumundo vertellen Thea van Kempen en Femke van der Hamsvoort over de rol van studieloopbaanbegeleiding binnen de opleiding Social Work aan Avans Hogeschool. Zij vertellen over het studieloopbaanprogramma dat ze hebben ontwikkeld, de belangrijke rol die daarin is weggelegd voor reflectie en hoe het Edubook *Studie & Loopbaan* hen als docenten ondersteunt.

Even voorstellen

Thea van Kempen is al twaalf jaar docent aan de opleiding Social Work bij Avans Hogeschool. Voordat Thea haar intrede maakte in het onderwijs was zij actief rond jeugdhulpverlening, jongerenwerk en dak- en thuislozen. Dit deed zij zowel op uitvoerend als op managementniveau. Haar collega Femke van der Hamsvoort is vanuit de jeugdhulpverlening in het onderwijs gerold. Femke is reeds acht jaar werkzaam als docent aan de opleiding Social Work bij Avans Hogeschool. Beide docenten zijn al vanaf het begin af aan betrokken bij studieloopbaanbegeleiding. Sinds studiejaar 2019/2020 maken zij in het eerste leerjaar gebruik van het Edubook *Studie & Loopbaan*.

Hoe zien jullie de rol van studieloopbaanbegeleiding binnen het onderwijs?

Thea: “Studieloopbaanbegeleiding is voor alle studenten erg belangrijk, maar misschien nog wel wat meer voor studenten uit het sociale domein. Het is het voertuig waarmee we de persoonlijke en professionele ontwikkeling van studenten proberen te stimuleren, begeleiden en sturen. Het zijn jonge mensen die bij ons op de opleiding komen. Soms zijn dit studenten die zelf een rugzakje hebben en mede vanuit die motivatie voor deze studie kiezen. In dat eerste jaar komt er veel op ze af en ze ontwikkelen zich razendsnel. Als ze binnen komen in jaar één en je ziet ze

bij de propedeuse-uitreiking terug dan is daar echt veel gebeurd. Ik vind het belangrijk dat we daar als academie een goede begeleiding in geven.”

Femke is het hiermee eens en voegt toe: “In het eerste jaar is verbinding erg belangrijk. Tijdens de studieloopbaanbegeleiding proberen wij de student te helpen de verbinding met de opleiding en hun medestudenten te maken. Op deze manier willen wij de student snel wegwijs maken en duidelijk maken wat studeren op het hbo inhoudt en wat dat van je vraagt.”

‘Studieloopbaanbegeleiding is het voertuig waarmee we de persoonlijke en professionele ontwikkeling van studenten proberen te stimuleren, begeleiden en sturen.’

- Thea van Kempen

Wat vinden jullie de belangrijkste onderwerpen binnen studieloopbaan?

Femke: “Wat wij aan het doen zijn is het begeleiden van studenten gedurende het eerste jaar, waarbij in het eerste halfjaar de persoonlijke ontwikkeling centraal staat en in de tweede helft van het jaar de professionele ontwikkeling. Studieloopbaanbegeleiding is iets wat je gezamenlijk doet, je staat naast de student en stelt ze vragen. Hoe gaat de studie je af? Heb je de juiste studiekeuze gemaakt? Wat zijn je sterke punten? Wat zijn je aandachtspunten? Denk je nog steeds dat je past bij het sociaal werk? Hoe kom je tot die keuze? Leg dat eens uit? Dat doen wij vooral en dat is naar mijn idee een belangrijke rol.”

‘Studieloopbaanbegeleiding is iets wat je gezamenlijk doet, je staat naast de studenten en stelt ze vragen.’

- Femke van der Hamsvoort

Hoe hebben jullie het SLB-programma vormgegeven?

“Ik kan er heel veel over vertellen”, aldus Femke. “Thea en ik waren erg gecharmeerd van het Edubook *Studie & Loopbaan* omdat daar enerzijds het stukje studie-ontwikkeling in zit en anderzijds de persoonlijke en professionele ontwikkeling. Wij starten in het eerste jaar bij het normatieve. Dus kort gezegd: wie ben jij? Wat zijn je kwaliteiten? Waarom heb je voor deze opleiding gekozen? Het doel hiervan is dat ze zichzelf leren kennen en een goed beeld van de opleiding krijgen. Zelfinzicht is erg belangrijk want jij als persoon bent het belangrijkste middel in het sociaal werk. De tweede helft van het jaar betrekken we de beroepspraktijk erbij. Je wordt een professional en welke competenties passen daarbij? En niet onbelangrijk, pas jij bij die competenties? Zelfverkenning is gewoon heel belangrijk en dat komt goed terug in het Edubook.”

‘Zelfinzicht is erg belangrijk want jij als persoon bent het belangrijkste middel in het sociale werk.’

- Femke van der Hamsvoort

Hoe zien jullie Studie & Loopbaan over 5 jaar?

Thea: “Het onderwijs binnen Avans wordt flexibeler en er komen steeds meer keuzemomenten voor studenten. Ik denk dat binnen al die keuzes die de studenten moeten gaan maken studieloopbaan alleen maar belangrijker gaat worden.”

Hoe belangrijk is het thema reflecteren binnen de opleiding Social Work?

Thea: “Reflecteren is essentieel. Tot vervelens toe. Social Work kan niet zonder reflecteren. Sociaal werk heeft maar één instrument en dat is jezelf. Dus jezelf goed leren kennen, goed kunnen duiden waar jouw handelen vandaan komt en alles wat je onbewust doet bewust maken, is de sleutel tot het werk. Wij doen dus veel aan reflectie.”

‘Sociaal werk heeft maar één instrument en dat is jezelf.’

- Thea van Kempen

Hoe leer je studenten goed te reflecteren?

Thea: “Binnen de opleiding werken we veel vanuit casussen die studenten zelf inbrengen. Dit zijn casussen vanuit hun vrijwilligerswerk, stage en projecten. Maar het begint in jaar één allemaal heel simpel: wat is een betekenisvolle ervaring? Wanneer is iets betekenisvol en hoe merk je dat? Je begint gewoon klein en laat de studenten ervaringen inbrengen om elkaar te leren kennen. Dit kan bijvoorbeeld al een mooie ervaring zijn op het vrijwilligerswerk, zoals een leuk gesprek met een oudere man. Deze ervaringen gaan we dan uitpluizen aan de hand van diverse reflectiemodellen. Zo leren de studenten dieper nadenken over hun handelen en de consequenties daarvan voor een ander. De studenten vinden dat in jaar één nog erg leuk en in jaar vier zijn ze wel een beetje uitgerefecteerd. Maar ook in het beroep blijft reflectie altijd aanwezig.”

‘Ook in het beroep blijft reflectie altijd aanwezig.’

- Thea van Kempen

Van wat voor soort reflectiemodellen maken jullie gebruik?

Femke geeft aan gebruik te maken van heel veel verschillende modellen. “Veel modellen komen gedurende interviews aan bod, denk bijvoorbeeld aan de reflectiecyclus van Korthagen, de leerstijlen van Kolb en het Ui-model. We hebben ook verschillende interviewmethodes waarmee we in kleine groepjes experimenteren.”

Heeft een model jullie persoonlijke voorkeur?

Femke: “De reflectiecyclus van Korthagen vind ik wel een belangrijke. Dit is een beetje ons basismodel, maar eigenlijk zit er ook veel overlap tussen alle modellen. Met het model van Korthagen kijk je naar een specifieke ervaring en maak je jezelf bewust van wat er precies gebeurde. Wat voelde je? Wat dacht je? Waarom dacht je dat? Wat waren je drijfveren? Vervolgens ga je nadenken over de handelingsalternatieven en dat uitproberen.

Thea voegt hieraan toe dat het vooral de kunst is om iedere keer weer een creatieve werkvorm in te zetten bij zo'n reflectiemodel. “Ik heb bijvoorbeeld afgelopen week met de Hoeden van De Bono gewerkt. Zo blijven we een experimenteren om erachter te komen wat leuk is en aanslaat. Ook hier vragen we studenten om te reflecteren. We vragen welk reflectiemodel het beste bij hen past.”

Zien jullie reflecteren als een onderdeel van studieloopbaan of als een vak op zichzelf?

Thea: “Wij praten de laatste jaren over ‘de lerende sociaal werker’ als vak. In dit vak komen studieloopbaan en praktijkleren bij elkaar. Binnen dit vak komt reflectie zeker terug, maar ook bij andere vakken. Reflectie is zo'n groot ding binnen de opleiding dat het veel en overkoepelend terugkomt bij veel vakken.” Femke is het hiermee eens en geeft aan dat reflecteren volledig verweven zit in het praktijkleren. “Reflecteren, daar komen we op geen enkele manier omheen”, aldus Femke.

'Reflecteren, daar komen we op geen enkele manier omheen.'

- Femke van der Hamsvoort

Hoe zijn jullie in aanraking gekomen met het Edubook *Studie & Loopbaan*?

Thea vertelt dat zij een mailing ontving van Edumundo. “Ik opende die mail waarin het Edubook gepresenteerd werd. Toen ging ik daarin snuffelen en heb ik samen met Femke contact opgenomen en van daaruit is het balletje gaan rollen.”

Wat is de doorslag geweest om echt aan de slag te gaan met het Edubook *Studie & Loopbaan*?

Femke: “Nadat Thea en ik contact hadden gezocht met Edumundo hebben we een middag samen gezeten. Zij hebben ons het leermiddel laten zien en toen zijn wij het programma gaan uitpluizen. We zijn vooral op zoek gegaan naar aspecten die wij interessant vonden en als een aanvulling zagen op ons huidige programma. We waren al enige tijd aan het zoeken naar een goed passend boek, maar we konden niet echt één overkoepelend boek vinden. In het Edubook zagen we veel onderdelen waar we wat mee konden.” Thea voegt hieraan toe: “We mochten zelf de onderwerpen kiezen die we op wilden nemen in het programma. Dat prikkelde bij mij om contact op te nemen.”

'We mochten zelf de onderwerpen kiezen die we op wilden nemen in het programma. Dat prikkelde bij mij om contact op te nemen.'

- Thea van Kempen

Wat zien jullie als de belangrijkste voordelen van het Edubook?

Thea geeft aan dat het onderwerp studievaardigheden haar het meeste triggerde. “Over studievaardigheden hadden we nog niks in het vorige programma zitten. Over het onderwerp reflecteren hadden we al veel materiaal,

maar het deel over studiemateriaal trok mij echt over de streep.” Femke benoemt dat ze de mogelijkheid om zelf onderwerpen samen te kunnen stellen in het Edubook als een groot voordeel ziet. “Thea en ik mochten zelf de onderwerpen kiezen die wij relevant vonden voor het type studenten dat onze opleiding aantrekt. Ook hebben we bepaalde onderwerpen achterwege gelaten die wij niet zo passend vonden. In die zin is het Edubook redelijk op maat. Het was fijn om zelf te mogen samenstellen en een eigen draai aan het Edubook te kunnen geven. We hebben nu een programma dat bestaat uit een deel oriëntatie, een deel zelfverkenning en een deel studievaardigheden. Op deze manier hebben wij een programma kunnen vormen dat goed aansluit op het eerste jaar”, aldus Femke.

'Het was fijn om zelf te mogen samenstellen en een eigen draai aan het Edubook te kunnen geven.'

- Femke van der Hamsvoort

Ben je benieuwd wat het Edubook Studie & Loopbaan voor jouw opleiding te bieden heeft? Neem gerust contact met ons op voor een gratis demo.

Ook interessant: [Studieloopbaanbegeleiding: noodzakelijk kwaad of kans voor het leven?](#)

 NEEM CONTACT OP

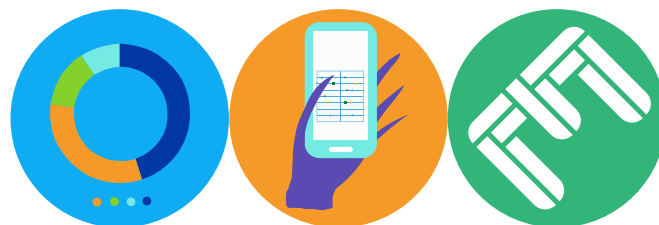
Het Edubook *Studie & Loopbaan*

Het Edubook *Studie & Loopbaan* wordt al jarenlang succesvol ingezet bij vele opleidingen in heel Nederland en is onlangs volledig herzien. Het interactieve leermiddel ondersteunt studenten tijdens de gehele studie bij de ontwikkeling als student, persoon en professional. De methode bevat drie hoofdthema's: Studieontwikkeling, Zelfverkenning & Persoonlijke ontwikkeling en Professionele ontwikkeling & loopbaanontwikkeling.

Het leermiddel is voorzien van vele (groeps)opdrachten en 360-gradenfeedback, wat zelfstandig werken stimuleert en de docent gedeeltelijk ontlast.

Door de methode te doorlopen werken studenten toe naar een persoonlijk portfolio. Het docentendashboard maakt de studievoortgang inzichtelijk en helpt de docent om persoonlijke gesprekken meer diepgang te geven.

Het Edubook is modulair opgebouwd, waardoor maximale flexibiliteit wordt geboden voor zowel student als docent.

Edumundo
tomorrow's knowledge

(+31) (0)70-3600510

www.edumundo.com
info@edumundo.com

